

SIRKUKSEN JA TANSSIN TIEDOTUSKESKUS – CIRCUS AND DANCE INFO FINLAND

YHTEENVETO VUODEN 2022 SIRKUKSEN ESITYS- JA KATSOJATILASTOISTA

Tilaston rakenne ja tilastoinnin kattavuus

Sirkuksen tilastoihin kerätään tietoa suomalaisen sirkuksen ammattilaisesityksistä. Vuoden 2022 sirkustilastoissa ovat mukana sekä sirkusryhmät, Cirko – Uuden sirkuksen keskus että kiertävän perinteisen sirkuksen edustajana Sirkus Finlandia.

Sirkuksen esityskerta- ja katsojatilastointi on aloitettu vuonna 2006. Perinteinen sirkus tuli mukaan tilastoon vuonna 2007. Tilastoinnin piirissä olevien sirkusryhmien määrä on kasvanut vuosien mittaan: vuonna 2006 tilastotietoja saatiin viideltä ryhmältä, kun vuonna 2012 tilastoitiin jo 20 sirkusryhmän esitystoimintaa. Esitystoimintaa toteuttavat vakiintuneiden ryhmien lisäksi erilaiset työryhmät, minkä vuoksi tilastoivat toimijat vaihtelevat jonkin verran vuosittain. Vuoden 2022 tilastossa on mukana 45 sirkustoimijaa.

Tilastossa näkyvät lisäksi Tanssiteatteri Hurjaruuthin, Tanssiteatteri Minimin ja Flow Productionsin sirkusesitykset omilla riveillään. Näiden toimijoiden lukuja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan sirkusesitysten ja -katsojien kokonaismääriin, koska niiden koko esitystoiminta on tilastoitu tanssin tilastoon.

Sirkusryhmien osalta tilastossa eritellään valtion avustuksen piirissä ja sen ulkopuolella olevien ryhmien ja artistien toimintaa sekä vuodesta 2022 alkaen VOS-ryhmien toimintaa. Lakisääteisen valtionosuusrahoituksen (VOS) piirissä olevien sirkusryhmien ja -tuotantokeskusten tiedot kerää Teatterin tiedotuskeskus TINFO. Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskuksen kokoamissa sirkuksen tilastoissa tiedot yhdistetään siten, että VOS-toimijat, vapaat valtion toiminta-avustusta saaneet tanssiryhmät sekä muut vapaat ryhmät ja sooloartistit käsitellään omina alaryhminään.

Vuonna 2022 valtion toiminta-avustusta myönnettiin 13 sirkusryhmälle ja yhdelle sirkuskeskukselle kahden ryhmän siirryttyä valtionosuuksien piiriin. Valtion sirkusryhmien toimintaan myöntämät avustukset ovat Taiteen edistämiskeskuksen ja valtion esittävien taiteiden toimikunnan myöntämiä harkinnanvaraisia avustuksia, jotka käyvät ilmi Rahoituslain ulkopuolisten sirkusryhmien tulot 2022 -taulukosta.

Sirkustaiteelle on luonteenomaista, että esityksiä järjestetään erilaisissa tiloissa ja konteksteissa, sekä sisällä että ulkona. Sirkustilastossa tätä monimuotoisuutta kuvaa esitysten jaottelu kokonaisten teosten esityksiin ja muihin esiintymisiin. Yhteistuotantona toteutettujen teosten osuus esitysten ja katsojien määrästä on eritelty omassa sarakeessaan. Kaikista yhteensä-luvuista on vähennetty yhteistuotannoista, keskinäisistä vierailuista ja yhteisesityksistä syntyneet päällekkäisyydet.

Vuoden 2022 tilastoissa on mukana yksi perinteisen sirkuksen toimija. Tilaston ulkopuolelle jää paljon esimerkiksi soveltavan ja sosiaalisen sirkuksen toimintaa sekä nuorisosirkusten laaja esitystoiminta, ja sirkustaiteilijoiden muuta toimintaa.

Vuoden 2022 tilastoissa on kolmatta kertaa mukana myös verkossa toteutettuja esityksiä, kuten striimejä, esitystallenteita ja sirkuselokuvia, sekä verkkoyhteyksillä toteutettua yleisötyötä. Verkossa toteutuneen toiminnan tilastoiminen aloitettiin vuodesta 2020, kun esitystoimintaa jouduttiin koronaviruspandemian takia rajoittamaan.

Esitys- ja katsojamäärät

Sirkusesityskertoja ja yleisökäyntejä oli vuonna 2022 kokonaisuudessaan edellisvuotta enemmän.

Kaiken kaikkiaan tilastoitiin 1967 esityskertaa. Sirkusryhmät ja sirkuskeskus tuottivat näistä yhteensä 1745 Tilastoidut sirkusesitykset keräsivät katsomoihin yhteensä 427 723 yleisökäyntiä. Näistä sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen esitystoiminnan osuus oli 276 208 yleisökäyntiä.

Vuonna 2022 sirkusryhmät ja sirkuskeskus järjestivät kotimaassa 1312 esityskerta (2021: 881) ja ulkomailla 433 (2021: 285) esityskertaa. Yleisökäyntejä esitykset keräsivät kotimaassa 170 621 (2021: 61 428) ja ulkomailla 105 587 (2021: 45 747). Edellisvuoteen verrattaessa sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen esitystoiminnan volyymit nousivat, ja esitysmäärässä päästiin jopa yli pandemian edeltäneen vuoden 2019 tason. Katsojamäärissä jäätin kuitenkin vuoden 2019 luvuista, jolloin tilastoitiin yli 340 000 yleisökäyntiä.

Verkossa nähdyt esitykset ja sirkuselokuvat keräsivät vuonna 2022 yhteensä 2334 katsomiskertaa. Määrä on ollut laskussa vuodesta 2020, jolloin verkossa toteutettua esitystoimintaa tilastoitiin ensimmäistä kertaa.

Esitystoiminta ulkomailla

Edelliseen vuoteen verrattuna kasvoi ulkomailla tehtyjen esitysten määrä selvästi. Vuonna 2022 tilastoitiin 433 ulkomaan vierailuesitystä. Verrattuna vuoteen 2021 ulkomaille tehty vierailut lisääntyivät yli 50% tavoittivat n. 130% enemmän katsojia. Kaikista vuoden 2022 tilastoiduista yleisökäynneistä n. 38% oli ulkomailla, kun vuonna 2021 vastaava osuus oli 28%. Ulkomailla tilastoitujen yleisökäyntien määrä on kuitenkin vain puolet huippuvuodesta 2019.

Vuonna 2022 suomalaisten nykysirkusryhmien esitykset vierailivat yhteensä 25 maassa: 20 Euroopan maan lisäksi Kanadassa, Guyanassa, Hong Kongissa, Singaporessa ja Uudessa-Seelannissa.

Ohjelmistot ja yleisötyö

Kantaesityksiä vuoden 2022 tilastossa mukana olevat sirkusryhmät ja työryhmät tuottivat yhteensä 34 kappaletta. Tilaston liitteenä on ohjelmistoluettelo.

Esitystoiminnan lisäksi sirkusryhmillä on monimuotoista muuta toimintaa. Vuonna 2022 tilastoinnin piirissä olevat sirkustoimijat raportoivat 165 yleisötyötapahtumaa, jotka keräsivät 10 039 osallistujaa. Yleisötyötilasto ei sisällä esittävien taiteiden ammattilaisille suunnattuja tapahtumia tai sirkusharrastuksen opetustoimintaa.

Lisätietoa tilastoista löytyy Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskuksen verkkosivuilta osoitteesta **www.circusdance.fi**.